

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Biroul permanent al Senatului
Bp 74 / 19.04.2012

NR. 629 / DPSG
DATA 05.04.2012

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice*”, inițiată de 14 parlamentari – Grupurile parlamentare PSD, UDMR, PNL, PD-L, Progresist, independenți (Bp. 74/2012).

I. Principalele reglementări

Această propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare*, propunându-se ca persoanele cu handicap să beneficieze de:

- pensie de urmaş pe toată durata handicapului de orice grad, chiar dacă este încadrat în muncă;
- tratament balnear gratuit, în cadrul programului de recuperare întocmit de medicul expert al asigurărilor sociale, respectiv medicul de specialitate;
- creșterea punctajelor anuale cu 50% pentru perioadele în care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupa I de muncă, respectiv cu 25% pentru perioadele în care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupa a II-a de muncă.

II. Observații

1. Într-un stat democratic, protecția socială reprezintă un element fundamental al politicilor statului, deoarece, prin punerea ei în aplicare, se realizează prevenirea, diminuarea sau înlăturarea consecințelor unor evenimente considerate ca „*riscuri sociale*” asupra nivelului de trai al populației, scopul fiind atingerea bunăstării colective.

Principiul bunăstării colective implică un anumit tip de egalitate, în sensul că toți membri colectivității, fie că sunt salariați, șomeri sau pensionari, persoane afectate sau nu de un grad de handicap, trebuie să dispună de un stoc minim de bunuri și servicii considerat a fi decent, normal, dar stabilit în funcție de resursele de care se dispune la momentul respectiv la nivelul întregii colectivități.

Pentru a proteja interesul public, Guvernul trebuie să elaboreze un cumul de politici sociale care să ducă la protejarea tuturor categoriilor de populație, pe *principiul solidarității sociale*, astfel încât riscurile provocate de evenimente negative, precum recesiunea și inflația, să nu fie suportate numai de un singur segment din populație.

Atenția manifestată față de persoanele cu handicap și efortul financiar necesar susținerii măsurilor menite să asigure pensii decente în sistemul public de pensii a ținut permanent seama de faptul că persoanele cu handicap sunt considerate o categorie vulnerabilă de populație.

Astfel, pe lângă drepturile speciale de care se bucură aceste persoane în temeiul legislației care reglementează diferitele scheme de protecție socială, cum ar fi *Legea nr. 263/2010, Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu*

modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare, prin elaborarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a fost construit cadrul legal necesar asigurării unui sistem coerent și eficient de promovare a drepturilor persoanelor cu handicap.

În temeiul *Legii nr. 448/2006*, persoanele cu handicap beneficiază de o multitudine de drepturi în natură și în numerar, care satisfac nevoile speciale ale acestora, drepturi acordate pe toată perioada existenței dizabilității respective și stabilite în funcție de gradul și tipul handicapului, referitoare la :

- ocrotirea sănătății – prevenire, tratament și recuperare;
- educație și formare profesională;
- ocuparea și adaptarea locului de muncă;
- asistență socială, respectiv servicii sociale și prestații sociale;
- locuință, amenajarea mediului de viață personal ambiant, transport, acces la mediul fizic, informațional și ocupațional;
- petrecerea timpului liber, acces la cultură, sport, turism;
- asistență juridică;
- facilități fiscale;
- evaluarea și reevaluarea, prin examinarea la domiciliu, a persoanelor nedeplasabile de către membrii comisiei de evaluare, la un interval de 2 ani.

În sistemul public de pensii, persoanele cu handicap beneficiază de condiții mai avantajoase de pensionare.

Astfel, nevăzătorii beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, indiferent de vârstă, dacă au realizat ca nevăzător cel puțin o treime din stagiul complet de cotizare.

De asemenea, persoanele care au realizat un stagiu de cotizare în condiții de handicap preexistent calității de asigurat beneficiază de reducerea vârstelor standard de pensionare, în funcție de gradul de handicap, cu perioade variind între 10 ani și 15 ani.

Prin derogare de la regula generală, persoanelor care au realizat un stagiu de cotizare ca nevăzător sau în condiții de handicap preexistent calității de asigurat li se acordă un stagiu potențial, determinat ca diferență între stagiile de cotizare cerute de art. 58 și art. 59 din lege și stagiile de cotizare realizate până la data acordării pensiei de invaliditate.

Au dreptul la pensie de invaliditate, indiferent de stagiul de cotizare realizat, persoanele care și-au pierdut total sau cel puțin jumătate din capacitatea de muncă din cauza neoplaziilor, schizofreniei și SIDA.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 48 lit. c) din *Legea nr. 263/2010*, pensia de urmaș se cuvine copiilor pe toată durata invalidității de orice grad, dacă aceasta s-a ivit până la vârsta de 16 ani sau dacă își continuă studiile într-o formă de învățământ organizată potrivit legii, până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 26 de ani.

2. Propunerea de completare a **art. 84**, cu o nouă literă, **lit. d)**, nu poate fi susținută, din următoarele considerente:

- persoana cu handicap încadrată în muncă devine asigurată a sistemului public de pensii la data încheierii contractului de muncă și, ca urmare, nu poate fi concomitent și beneficiar de prestații de asigurări sociale sub formă de pensie de urmaș și asigurat al sistemului public de pensii;

- pensia de urmaș își are rațiunea în faptul că persoana decedată era susținătorul persoanelor pe care le are în vedere *Legea nr. 263/2010*, respectiv copiii și soțul supraviețuitor, astfel încât este necesar ca sarcina acoperirii cheltuielilor materiale pentru existența acestora să fie asumată de asigurările sociale de stat numai pe timpul cât aceștia nu pot realiza venituri din cauza afecțiunii care generează handicapul sau invaliditatea de gradul I și II în cazul soțului supraviețuitor sau de orice grad în cazul copiilor;

- dreptul de a cumula pensia cu veniturile de natură salarială este rezervat numai persoanelor încadrate în gradul III de invaliditate, care, potrivit criteriilor de diagnostic clinic, diagnostic funcțional și recuperare a capacității de muncă, au păstrată jumătate din capacitatea de muncă, putând desfășura o activitate profesională în limita unei jumătăți din timpul normal de lucru.

3. În ceea ce privește soluția legislativă preconizată pentru **art. 122 alin. (2) lit. a)** din *Legea nr. 263/2010*, precizăm faptul că, în România, reglementările din domeniul pensiilor au ca principal scop garantarea de către stat a asigurării participanților împotriva riscurilor reprezentate de bătrânețe, invaliditate sau deces, denumite „*riscuri asigurate*”. Acest lucru se realizează prin prestațiile de asigurări sociale pe care sistemul public le

plătește asiguraților ca urmare a apariției unui risc asigurat, în anumite condiții strict reglementate de lege.

Subliniem faptul că la baza elaborării *Legii nr. 263/2010* s-au avut în vedere principiile susținute de societatea civilă românească și aprobate de Guvern, printre care și *principiul contributivității*, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite.

Derogările referitoare la obligația statului de a acorda prestații de asigurări sociale (inclusiv de tipul biletelor gratuite de tratament balnear) unor persoane fără respectarea condițiilor impuse de lege ar aduce atingere însăși substanței dreptului la prestațiile de asigurări sociale.

4. Referitor la propunerea de completare a **art. 169** din *Legea nr. 263/2010* cu un nou alineat, **alin. (3¹)**, precizăm că acordarea acestor punctaje suplimentare constituie o măsură reparatorie de care beneficiază persoanele care prin însăși natura locului de muncă unde își desfășoară activitatea sunt expuse unor factori de risc profesional de natură să conducă la îmbolnăviri profesionale, la comportamente riscante în activitate, cu consecințe asupra securității și sănătății în muncă.

Acordarea acestor facilități la pensionare tuturor persoanelor cu handicap prin asimilarea situației lor cu situația persoanelor care se expun riscului de îmbolnăvire profesională ar nega chiar scopul organizării sistemului de sănătate și securitate în muncă.

5. Luând în considerare faptul că între obiectivele importante ale construcției bugetare pe anul 2012 se numără și ajustarea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat către niveluri sustenabile, apreciem că adoptarea acestei inițiative legislative reprezintă o situație în avantajul persoanelor cu handicap, dar ar produce simultan un dezechilibru grav între veniturile și cheltuielile sistemului public de pensii.

De asemenea, semnalăm faptul că inițiatorii propunerii legislative nu precizează sursele financiare necesare aplicării măsurilor propuse, încălcându-se astfel dispoziția art. 138 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, care prevede că „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”.

În același sens, art. 15 alin. (1) din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, prevede că *"În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, trebuie să se prevadă și mijloacele necesare pentru acoperirea minusului de venituri sau creșterea cheltuielilor"*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Mihai – Răzvan UNGUREANU

Domnului senator **Vasile BLAGA**

Președintele Senatului